

سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه‌های ادبی

نام و نام خانوادگی:

رشته: ادبیات و علوم انسانی

ساعت شروع: ۸ صبح

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

تعداد صفحه: ۳

تاریخ امتحان: ۱۳۹۳ / ۲ / ۲۹

سال سوم آموزش متوسطه

دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۳

<http://aee.medu.ir>

(سؤالات پاسخنامه دارد.)

ردیف

۱	کدام یک از ابیات زیر «نصراع» است؟ الف) ای دوست، شکر بهتر یا آن که شکر سازد؟ ب) ای باغ تویی خوش تر یا گلشن و گل در تو	۰/۲۵
۲	در کدام یک از گزینه‌های زیر، هر دو واژه هم وزن هستند؟ الف) سیمین - خوبی ب) پرتو - پرستو پ) صدق - گل ت) سوار - گلزار	۰/۲۵
۳	رابط میان مقدمه و تننه اصلی قصیده را می‌نامند.	۰/۲۵
۴	شعر زیر در چه قالبی سروده شده است؟ دل را جز تو کس دلبر نباشد دل فایز تو عمداً می‌کنی تنگ	۰/۲۵
۵	در بیت: گرت ز دست برآید چو نخل باش کریم الف) «مشبه‌به» در مصراع اول کدام واژه است? ب) «آزاد» در مصراع دوم، کدام رکن تشبيه است؟	۰/۵
۶	در بیت زیر «تشبيه بلیغ» را بیابید و نوع آن را مشخص کنید. هیچ شک نیست که روزی اثری خواهد کرد	۰/۵
۷	در هر یک از ابیات زیر «نرگس» استعاره از چیست؟ الف) هزاران <u>نرگس</u> از چرخ جهان گرد ب) چو تنها ماند ماه سرو بالا	۰/۵
۸	در کدام یک از ابیات زیر «استعاره‌ی مکنیه» و در کدام، «استعاره‌ی مصرحه» به کار رفته است? الف) قضا چون ز گردون فروهشت پر ب) همه زیرکان کور گردند و کر ب) بتی دارم که گرد گل ز سنبل سایه‌بان دارد	۰/۵
۹	استعاره‌های مشخص شده در بیت زیر، کدام یک <u>تشخیص</u> و کدام یک <u>غیر تشخیص</u> است? آسمان تعطیل است / بادها بی کارند / ابرها خشک و خسیس / حق هق گریه‌ی خود را خوردند	۰/۵
۱۰	در کدام یک از ابیات زیر واژه‌ی «خون» مجاز و در کدام، حقیقت است؟ الف) محتاج قصه نیست گرت قصد <u>خون</u> ماست ب) به کشتی گرفتن برآویختند	۰/۵
۱۱	در بیت زیر واژه‌ی «زبان» مجاز از چیست؟ نوع «علاقه»ی آن را بنویسید. برآشفت عابد که خاموش باش	۰/۵
۱۲	مفهوم کنایه‌ی «زد روی شدن» در بیت زیر چیست؟ نرفتم به محرومی از هیچ کوی	۰/۵
۱۳	در هر یک از ابیات زیر کدام واژه آرایه‌ی تکرار را ایجاد کرده است? الف) طیران مرغ دیدی تو ز پای بند شهوت ب) ای جانِ جانِ جان، ما نامدیم از بهر نان	۰/۵
	«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی دوم»	

ساعت شروع: ۸ صبح	رشته: ادبیات و علوم انسانی	سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه‌های ادبی
تعداد صفحه: ۳	تاریخ امتحان: ۱۳۹۳ / ۲ / ۲۹	سال سوم آموزش متوسطه
دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در خداداد ماه سال ۱۳۹۳		نام و نام خانوادگی:
دانشآموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسرکشور در خداداد ماه سال ۱۳۹۳		(سؤالات پاسخنامه دارد.)

ردیف	نمره	سوالات										
۱۴	۰/۵	<p>با توجه به بیت زیر کدام گزینه «درست» و کدام «نادرست» است؟</p> <p>ریاست به دست کسانی خطاست که از دستشان دست‌ها بر خداست</p> <p>الف) تکرار صامت «س» در بیت به عنوان یک عامل ایجاد کنندهٔ موسیقی در خور توجه است. ب) موسیقی برخاسته از واژ آرایی صوت بلند «ا» محسوس‌تر است.</p>										
۱۵	۱/۵	<p>در عبارات زیر «سجع»‌ها را بیابید و «نوع» هر سجع را بنویسید.</p> <p>الف) توانگری به هنر است نه به مال و بزرگی به عقل است نه به سال. ب) آن که از جمال عقل محظوظ است، خود به نزدیک اهل بصیرت معذور باشد.</p>										
۱۶	۰/۲۵	<p>با توجه به تقابل سجع‌های «متوازن و متوازی» در بیت زیر آرایی به وجود آمده است.</p> <p>هم عقل دویده در رکابت هم شرع خزیده در پناهت</p>										
۱۷	۰/۷۵	<p>در بیت زیر کدام کلمات با هم جناس دارند؟ نوع جناس را بنویسید.</p> <p>بدان گه که خیزد خوش خروس ز درگاه برخاست آوای کوس</p>										
۱۸	۰/۷۵	<p>در بیت زیر، کدام واژه‌ها جناس تام دارند؟ معنی هر واژه را بنویسید.</p> <p>نالم زدل چو نای من اندر حصار نای پستی گرفت همت من زین بلند جای</p>										
۱۹	۰/۵	<p>در بیت زیر دو کلمه را بیابید که با هم جناس ناقص افزایشی دارند.</p> <p>کار دلم به جان رسد کارد به استخوان رسد ناله کنم بگویدم: دم مزن و بیان مگن</p>										
۲۰	۰/۷۵	<p>نوع جناس به کار رفته در در هر یک از ابیات گروه «الف» را از بین جناس‌های گروه «ب» انتخاب کنید. (توجه: در گروه «ب» یک مورد اضافی است.)</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «ب»</th> <th>گروه «الف»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>جناس تام</td> <td>۱) چو دید آن در فشان درخش مرا به گوش آمدش بانگ رخش مرا</td> </tr> <tr> <td>جناس ناقص اختلافی</td> <td>۲) این بوی روح پرور از آن خوی دلبر است وین آب زندگانی از آن جوی کوثر است</td> </tr> <tr> <td>جناس ناقص حرکتی</td> <td>۳) گوهر مخزن اسرار همان است که بود حقه‌ی مهر بدان مهر و نشان است که بود</td> </tr> <tr> <td>جناس ناقص افزایشی</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	گروه «ب»	گروه «الف»	جناس تام	۱) چو دید آن در فشان درخش مرا به گوش آمدش بانگ رخش مرا	جناس ناقص اختلافی	۲) این بوی روح پرور از آن خوی دلبر است وین آب زندگانی از آن جوی کوثر است	جناس ناقص حرکتی	۳) گوهر مخزن اسرار همان است که بود حقه‌ی مهر بدان مهر و نشان است که بود	جناس ناقص افزایشی	
گروه «ب»	گروه «الف»											
جناس تام	۱) چو دید آن در فشان درخش مرا به گوش آمدش بانگ رخش مرا											
جناس ناقص اختلافی	۲) این بوی روح پرور از آن خوی دلبر است وین آب زندگانی از آن جوی کوثر است											
جناس ناقص حرکتی	۳) گوهر مخزن اسرار همان است که بود حقه‌ی مهر بدان مهر و نشان است که بود											
جناس ناقص افزایشی												
۲۱	۱	<p>در بیت زیر کدام واژه‌ها با هم «اشتقاق» دارند؟ صامت‌های مشترک را تعیین کنید.</p> <p>ز مشرق سر کوی، آفتتاب طلعت تو اگر طلوع کند طالع همایون است</p>										
۲۲	۰/۷۵	<p>در بیت زیر سه واژه بیابید که با هم «مراعات نظیر» دارند.</p> <p>هر کاو نظری دارد با یار کمان ابرو باید که سپر باشد، پیش همه پیکان‌ها</p>										
۲۳	۰/۵	<p>بیت زیر به چه ماجرایی تلمیح دارد؟</p> <p>جرمش آن بود که اسرار هویدا می‌کرد گفت آن یار کزو گشت سر دار بلند</p>										
۲۴	۰/۵	<p>در مصراج دوم بیت زیر کدام واژه‌ها با هم آرایی «تضاد» دارند؟</p> <p>تونه مثل آفتایی که حضور و غیبت افتند دگران روند و آیند و تو هم چنان که هستی</p>										
		«ادامه‌ی سوالات در صفحه‌ی سوم»										

سؤالات امتحان نهایی درس: آرایه‌های ادبی

مدت امتحان: ۹۰ دقیقه

ساعت شروع: ۸ صبح

رشته: ادبیات و علوم انسانی

تعداد صفحه: ۳

تاریخ امتحان: ۱۳۹۲ / ۲ / ۲۹

سال سوم آموزش متوسطه

نام و نام خانوادگی:

مرکز سنجش آموزش و پژوهش
<http://aee.medu.ir>

دانش آموزان روزانه، بزرگسال و داوطلبان آزاد سراسر کشور در خرداد ماه سال ۱۳۹۳

(سؤالات پاسخنامه دارد.)

ردیف

نمره

۰/۷۵	در ابیات گروه «الف» کدام آرایه‌ی ادبی گروه «ب» به کار رفته است؟ (توجه: در گروه «ب» یک آرایه اضافه است.)	۲۵				
	<table border="1"> <thead> <tr> <th>گروه «ب»</th> <th>گروه «الف»</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>تلمیح موازنہ تناقض ترصیع</td> <td>داعی دولت به هر طریق که هستیم که لاله می‌دمد از خون دیده‌ی فرهاد غنچه باشی کودکانت برکنند</td> </tr> </tbody> </table>	گروه «ب»	گروه «الف»	تلمیح موازنہ تناقض ترصیع	داعی دولت به هر طریق که هستیم که لاله می‌دمد از خون دیده‌ی فرهاد غنچه باشی کودکانت برکنند	
گروه «ب»	گروه «الف»					
تلمیح موازنہ تناقض ترصیع	داعی دولت به هر طریق که هستیم که لاله می‌دمد از خون دیده‌ی فرهاد غنچه باشی کودکانت برکنند					
۰/۵	در کدام یک از ابیات زیر آرایه‌ی «تضاد» و در کدام بیت، «تناقض» به کار رفته است؟ الف) ز کوی یار می‌آید نسیم باد نوروزی از این باد ار مدد خواهی، چراغ دل برافروزی که من مستنی و مستوری ندانم ب) بگوییم تا بداند دشمن و دوست	۲۶				
۰/۷۵	در کدام بیت زیر، «تضمین» به کار رفته است؟ بخشی را که نشان دهنده‌ی این آرایه است، مشخص کنید. الف) زینهار از قرین بد، زنهار و قنا ربنا عذاب النار ب) جانم ملول گشت ز فرعون و ظلم او	۲۷				
۰/۷۵	در بیت: بوی بهبود ز اوضاع جهان می‌شنوم شادی آورد گل و باد صبا شاد آمد الف) کدام حس‌ها با هم آمیخته شده است? ب) آمیختن حس‌ها، سبب ایجاد کدام آرایه ادبی شده است?	۲۸				
۰/۵	در بیت زیر دو نمونه‌ی «تناقض» مشخص کنید. فلک در خاک می‌غلتید از شرم سرافرازی اگر می‌دید معراج ز پا افتادن ما را	۲۹				
۰/۷۵	در بیت زیر کدام واژه «ایهام» دارد؟ دو معنای آن را بنویسید. جان ریخته شد با تو، آمیخته شد با تو چون بوی تو دارد جان، جان را هله بنوازم	۳۰				
۰/۷۵	با توجه به «ایهام تناسب» به کار رفته در بیت زیر: چون شبین او فتاده بدم پیش آفتاب مهروم به جان رسید و به عیوق بر شدم الف) مهر در بیت بالا یقیناً به معنی است. ب) مهر در معنی خورشید با کدام واژه‌ها تناسب دارد؟	۳۱				
۰/۵	در بیت «دل و کشورت جمع و معمور باد» ز ملکت پراکندگی دور باد « الف) «لف دوم» را بیابید.	۳۲				
۰/۵	در هر یک از ابیات زیر اغراق به کار رفته را مشخص کنید. الف) که گفتت برو دست رستم بیند؟ نبندد مرا دست چرخ بلند ب) هر شبینمی در این ره صد بحر آتشین است دردا که این معما شرح و بیان ندارد	۳۳				
۰/۵	در بیت زیر، دو ترکیب که بیانگر «حسن تعلیل» است، مشخص کنید. بنالد جامه چون از هم بدری بگرید رز چو شاخ او بیری	۳۴				
۰/۵	برای «حرکت رود به سوی دریا» یک علت ادبی بنویسید.	۳۵				
۲۰	«گل‌های اندیشه‌تان بارور باد»					